

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10Sžak/8/2017
Identifikačné číslo spisu: 8016200219
Dátum vydania rozhodnutia: 30.04.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Elena Berthotyová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:8016200219.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Jany Hatalovej, PhD., v právnej veci sťažovateľa (pôvodne žalobcu): C. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T., štátny občan Ukrajiny, právne zastúpený advokátom JUDr. Dušanom Ivanom, konateľom Advokátskej kancelárie H.I.F., spol. s r.o., so sídlom Radvanská 1, 811 01 Bratislava 1, proti žalovanému: Riaditeľstvo hraničnej a cudzineckej polície Prešov, so sídlom Jarková 31, 080 10 Prešov, o kasačnej sťažnosti proti rozhodnutiu Krajského súdu v Prešove s č. k. 12Scud/2/2016-48 zo dňa 21.12.2016, vydaného v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. PPZ-HCP-PO2-26-001/2016 zo dňa 14.01.2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 12Scud/2/2016-48 zo dňa 21. decembra 2016 m e n í tak, že rozhodnutie žalovaného PPZ-HCP-PO2-26-001/2016 zo dňa 14.01.2016 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

Sťažovateľovi náhradu trov konania p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Priebeh a výsledky administratívneho konania

1. Rozhodnutím č. PPZ-HCP-P02-26-001/2016 dňa 14.01.2016 žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu Prezídia PZ Úradu hraničnej a cudzineckej polície Riaditeľstva HaCP Prešov, Oddelenia cudzineckej polície PZ Košice zo dňa 12.11.2016 č. s.: PPZ-HCP-P06-KP-1094-023/2015 v spojení s opravou zo dňa 15.03.2016, ktorá sa týka dátumu vydania, ktorý má byť správne 12.11.2015, ktorým prvostupňový správny orgán vo veci udelenia dlhodobého pobytu na území SR v zmysle § 52 ods. 1 písm. a) zákona NR SR č. 404/2011 Z.z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a rozhodol tak, že žiadosť žalobcu o udelenie dlhodobého pobytu na území SR zamietla v zmysle § 54 ods. 2 písm. b) zákona o pobyte cudzincov.

2. Výrok rozhodnutia odôvodnil žalovaný poukazom na obsah prvostupňového rozhodnutia a na dôvody, ktoré viedli prvostupňový správny orgán k vydaniu napadnutého rozhodnutia, ako aj poukazom na popis postupu, ktorý predchádzal vydaniu prvostupňového rozhodnutia a poukázal zároveň na dôvody odvolania žalobcu v plnom rozsahu. Vychádzal zo zistenia, že dňa 10.06.2015 žalobca podal žiadosť o udelenie dlhodobého pobytu na území SR v zmysle ustanovenia § 52 ods. 1 písm. a) Zákona o pobyte cudzincov. S poukazom na to, že správny orgán účastníkovi konania 02.06.2010 prvýkrát udelil prechodný pobyt na území SR na účel podnikania, tento pobyt si účastník konania pravidelne predlžoval, správny orgán mal za dostatočne preukázané, že prechodný pobyt na území SR trvá nepretržite po dobu piatich rokov, čím bola splnená podmienka uvedená v ustanovení § 52 ods. 1 písm. a) zákona.

3. Počas konania o udelenie dlhodobého pobytu na území SR bola správne orgánu doručená informácia Slovenskej informačnej služby, pričom táto informácia požíva ochranu podľa zákona č. 215/2004 Z.z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorá zakladá dôvodné podozrenie, že účastník konania pri svojom pobyte na území SR ohrozí bezpečnosť štátu.

4. V odvolaní žalobca poukázal na to, že rozhodnutie správneho orgánu je neústavné, záver správneho orgánu neobsahuje žiadne skutkové dôvody a je založené na nešpecifikovaných informáciách, ktoré majú byť podľa zákona č. 215/2004 Z.z. chránené a utajované. On sám nemal možnosť spochybníť tieto informácie, pretože nepozná ich obsah ani ich pôvod. Správny orgán mu odňal možnosť posúdiť, či jeho rozhodnutie je dôvodné, ako aj možnosť zvolenia si spôsobu jeho obhajoby. Poukázal pritom na rozsudky vydané Európskym súdnym dvorom pre ľudské práva týkajúce sa národnej bezpečnosti, ako aj na nálezy Ústavného súdu SR. V dôvodoch odvolania zároveň argumentoval tým, že na území SR sa oprávnené zdržiava od 09.06.2010, je bezúhonnou osobou, vykonáva podnikateľskú činnosť na území SR viac ako 5 rokov a počas týchto rokov mal povolený prechodný pobyt na účely podnikania. Opätovne poukázal na čl. 52 ods. 2 Ústavy SR, na čl. 13 a čl. 6 Dohovoru, ako aj na čl. 2 ods. 2 Ústavy SR.

5. K odvolaniu žalovaný uviedol, že námietky žalobcu nemôže akceptovať, pretože nesúhlasí s týmito tvrdeniami, nakoľko napadnuté rozhodnutie bolo podľa žalovaného vydané v zmysle Ústavy SR, Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj Súdneho dvora EÚ.

6. V zmysle ustanovenia § 54 ods. 2 písm. b) zákona o pobyte cudzincov policajný orgán zamietne žiadosť o udelenie dlhodobého pobytu, ak je dôvodné podozrenie, že štátny príslušník tretej krajiny pri svojom pobyte ohrozí bezpečnosť štátu alebo verejné zdravie. S poukazom na obsah uvedeného ustanovenia žalovaný mal za dostatočne preukázané, že informácia zo SIS, ktorá tvorí podklad pre rozhodnutie, sa podľa ustanovenia § 120 ods. 2 zákona o pobyte cudzincov neodôvodňuje, je dostatočná na to, aby bola spôsobilá naplniť požadovaný dôvod na zamietnutie žiadosti o udelenie dlhodobého pobytu podľa ustanovenia § 54 ods. 2 písm. b) zákona, ak je dôvodné podozrenie, že štátny príslušník tretej krajiny ohrozuje bezpečnosť štátu.

7. Žalovaný zamietnutie odvolania žalobcu a potvrdenie rozhodnutia odôvodnil tým, že prvostupňový správny orgán pri vydaní napadnutého rozhodnutia vychádzal zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu veci a samotné rozhodnutie bolo vydané v zmysle zákona.

II.

Konanie na krajskom súde

8. Proti rozhodnutiu žalovaného podal žalobca žalobu, ktorou sa domáhal zrušenia rozhodnutia žalovaného.

9. Krajský súd napadnutým rozsudkom podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“) zamietol žalobu žalobcu ako nedôvodnú.

10. Krajský súd uviedol, že z ustanovenia § 120 ods. 2 písm. g) zákona o pobyte cudzincov vyplýva, že policajný útvar uvedie v odôvodnení rozhodnutia iba skutočnosť, že ide o bezpečnostný záujem Slovenskej republiky, ak ide o rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o udelenie dlhodobého pobytu podľa § 54 ods. 2 písm. b) zákona o pobyte cudzincov, ak je dôvodné podozrenie, že štátny príslušník tretej krajiny ohrozí bezpečnosť štátu. Krajský súd poukázal na skutočnosti vyplývajúce z obsahu Úradného záznamu k manipulácii s utajovanými skutočnosťami zo dňa 30.10.2015, ktorý bol súčasťou administratívneho spisu, ktorý predložil krajskému súdu žalovaný, z ktorých mal za preukázané, že s touto informáciou bol prvostupňový správny orgán oboznámený v čase vydania uvedeného rozhodnutia a preto námietku sťažovateľa, že táto skutočnosť nebola uvedená v prvostupňovom rozhodnutí, považuje za bezpredmetnú, nakoľko povinnosť, že táto skutočnosť musí byť uvádzaná v rozhodnutí, správneho orgánu bezprostredne nevyplýva z príslušných ustanovení zákona o pobyte cudzincov. Pokiaľ z utajovanej písomnosti vyplýval aj dôvod zamietnutia žiadosti, krajský súd mal za to, že prvostupňový správny postupoval v súlade s príslušným ustanovením § 54 ods. 2 písm. b) zákona o pobyte cudzincov a následne uvádzané dôvody zamietnutia žiadosti o udelenie dlhodobého pobytu boli stručné s poukazom práve na obsah utajovanej písomnosti č. P:65/152-T-168-12/2015-S k osobe žalobcu, a s poukazom na § 120 ods. 2 písm. g) zákona o pobyte cudzincov.

11. S dôrazom na obsah uvedenej utajovanej skutočnosti č. 65/152-T-168-12/2015 k osobe žalobcu, s ktorou sa oboznámil aj senát krajského súdu dňa 09.11.2016, dospel jednohlasne k záveru, že utajovaná skutočnosť je dostatočne konkrétna a po oboznámení sa s jej obsahom a konkrétnymi dôvodmi, existuje aj podľa názoru krajského súdu dôvodné podozrenie, že sťažovateľ ako štátny príslušník tretej krajiny pri svojom pobyte na území Slovenskej republiky ohrozí bezpečnosť štátu. Krajský súd v tejto súvislosti konštatoval, že žalovaný ako odvolací orgán a prvostupňový správny orgán pri vydaní svojich rozhodnutí dostatočne odôvodnili preskúmané rozhodnutia s poukazom práve na obsah ustanovenia § 120 ods. 2 písm. g) zákona o pobyte cudzincov, pričom poukázal na dôvod vydaného rozhodnutia s argumentáciou ustanovenia § 54 ods. 2 písm. b) uvedeného zákona.

12. Námietku sťažovateľa ohľadom nedostatočne zisteného skutkového stavu považoval krajský súd na základe uvedených skutočností za neopodstatnenú, pretože správne orgány mali na základe zisteného skutkového stavu, ktorého obsahom bola aj utajovaná písomnosť, ako súčasť administratívneho spisu vedená pod č.: 65/152-T-168-12/2015-S k osobe žalobcu za dostatočnú argumentáciu zisteného skutkového stavu, a preto túto námietku žalobcu považoval krajský súd za neopodstatnenú.

13. Krajský súd poukázal na obsah ustanovenia § 120 ods. 2 písm. g) zákona o pobyte cudzincov, podľa ktorého policajný útvar uvedie v odôvodnení rozhodnutia iba skutočnosť, že ide o bezpečnostný záujem SR, ak ide o rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o dlhodobý pobyt podľa § 54 ods. 2 písm. b) vyššie spomínaného zákona, ak je dôvodné podozrenie, že štátny príslušník tretej krajiny predstavuje vážnu hrozbu pre bezpečnosť štátu, alebo verejný poriadok v zmysle § 125 ods. 6 tohto zákona si policajný útvar na posúdenie žiadosti o udelenie prechodného pobytu a o žiadosti o udelenie trvalého pobytu štátneho príslušníka tretej krajiny staršieho ako 14 rokov, vyžiada vyjadrenie SIS, ktorá svoje vyjadrenie zašle policajnému útvaru do 10 dní odo dňa doručenia žiadosti.

14. Krajský súd považoval za irelevantnú námietku žalobcu, že v rozhodnutí prvostupňového správneho orgánu neboli uvedené konkrétne dôvody, prečo žalobcovi nebolo vyhovieť žiadosti o udelenie dlhodobého pobytu na území SR, ale iba poukaz na obsah ustanovenia § 54 ods. 2 písm. b) v spojení s ustanovením § 120 ods. 2 písm. g) zákona č. 404/2011 Z.z. o pobyte cudzincov. Tejto námietke krajský súd nemohol vyhovieť práve s poukazom na neexistenciu povinnosti správnych orgánov svoje rozhodnutie zdôvodňovať.

15. Krajský súd na základe uvedených skutočností dospel k právnenému záveru totožnému so závermi správnych orgánov a po oboznámení sa s utajovanou písomnosťou rozhodol tak, že žalobu zamietol, nakoľko nedošlo k porušeniu subjektívnych záujmov sťažovateľa v správnom konaní.

III.

Kasačná sťažnosť

16. Proti tomuto rozsudku podal sťažovateľ v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť.

17. Sťažovateľ v kasačnej sťažnosti namietal, že krajský súd v konaní o jeho žalobe porušil ustanovenie § 82 S.s.p. v spojení s § 35 ods. 3 zákona č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností tým, že nesprávnym procesným postupom neumožnil právnenému zástupcovi sťažovateľa nahliadnuť do utajovanej časti administratívneho spisu orgánu verejnej správy, čím bolo podľa názoru sťažovateľa porušené jeho právo na spravodlivý súdny proces.

18. K porušeniu sťažovateľovho práva na súdny proces došlo podľa názoru sťažovateľa v nadväznosti na odôvodnenie druhostupňového rozhodnutia správneho orgánu tým, že sťažovateľov právny zástupca požiadal Slovenskú informačnú službu (ďalej len ako „SIS“) o oboznámenie sa s utajovanou skutočnosťou podľa § 35 ods. 3 zákona č. 215/2004 Z.z. o ochrane utajovaných skutočností písomnou žiadosťou zo dňa 09.02.2016, ktorej listom Riaditeľa SIS zo dňa 15.11.2016 nebolo vyhovené, pretože nebol udelený súhlas na jednorazové oboznámenie sa s utajovanou skutočnosťou z dôvodu možného ohrozenia spravodajských záujmov, zdrojov a prostriedkov, prípadne osôb konajúcich v prospech SIS. Právny zástupca sťažovateľ listom zo dňa 16.11.2016 s poukazom na § 82 S.s.p. v spojení § 35 ods. 3 zákona o ochrane utajovaných skutočností požiadal krajský súd o nazretie do časti administratívneho spisu orgánu verejnej správy obsahujúcej utajované skutočnosti v prípade, ak súd tento administratívny spis obstará. Avšak utajovanú skutočnosť administratívneho spisu krajský súd právnenému zástupcovi sťažovateľa neprístupnil s odôvodnením, že „je vyslovene v kompetencii riaditeľa SIS, či uvedenú utajovanú písomnosť a jej obsah sprístupní právnenému zástupcovi sťažovateľa, resp. sťažovateľovi alebo nie.“ Z uvedeného má sťažovateľ za to, krajský súd zvolil nesprávny procesný postup a znemožnil mu tak ako účastníkovi konania, aby sťažovateľ uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

19. Ďalším dôvodom kasačnej sťažnosti je, že sťažovateľ má za to, že krajský súd pri rozhodovaní porušil zákon tým, že rozhodol rozsudkom na základe nesprávneho právneho posúdenia veci. Krajský súd napriek námietkam sťažovateľa nepreskúmal, či odvolací a prvostupňový správny orgán vo svojom rozhodnutí posúdili a vyvážili verejný záujem (bezpečnosť štátu) a súkromný záujem (dĺžka pobytu sťažovateľa v Slovenskej republike), pričom týmito námietkami sťažovateľa sa krajský súd v napadnutom rozsudku vôbec nezaoberal a pri preskúmaní rozhodnutia správneho orgánu sa zameral iba na to, či sa správny orgán oboznámil s utajovanými skutočnosťami SIS a či informácie v nich obsiahnuté boli pre vydanie rozhodnutia správneho orgánu dostatočne konkrétne.

20. Sťažovateľ v kasačnej sťažnosti poukázal na svoje osobné a rodinné pomery. V nadväznosti na uvedené podľa sťažovateľovho názoru vychádza napadnutý rozsudok krajského súdu z nesprávneho právneho posúdenia ustanovenia § 54 ods. 3 zákona o pobyte cudzincov, nakoľko podľa odseku 2 písm. b) tohto zákona, posúdi mieru ohrozenia bezpečnosti štátu alebo verejného poriadku vyplývajúcu z trestného činu spáchaného štátnym príslušníkom tretej krajiny a z jeho závažnosti alebo vyplývajúcu z nebezpečenstva hroziaceho od štátneho príslušníka tretej krajiny a zohľadní dĺžku pobytu a rozsah väzieb s krajinou pôvodu.

21. Sťažovateľ poukázal na judikatúru Súdneho dvora Európskej únie, najmä na rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie o predbežnej otázke v prípade ZZ proti Secretary of State for the Home Department, C-300/11, rozsudok zo 4. júna 2013.

22. Z uvedených dôvodov sťažovateľ v kasačnej sťažnosti navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky postupom podľa § 462 ods. 1, ods. 2 S.s.p. zmenil napadnutý rozsudok krajského súdu tak, že zruší napadnuté rozhodnutie žalovaného, vec vráti žalovanému na ďalšie konanie a uloží mu povinnosť zaplatiť sťažovateľovi náhradu trov konania, včítane trov právneho zastúpenia.

IV.

Východiská a dôvody pre rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky o prerušení konania

23. Najvyšší súd Slovenskej republiky, pri preskúvaní kasačnej sťažnosti žalobcu zistil skutočnosti, pre ktoré dospel k záveru o potrebe prerušenia odvolacieho konania. S poukazom na to, že Najvyšší súd Slovenskej republiky podal dňa 24.05.2016 v obdobnej veci vedenej na najvyššom súde pod sp. zn. 10Sža/3/2016 na Ústavný súd Slovenskej republiky návrh na vyslovenie nesúlady ustanovenia § 120 ods. 2 zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov s ustanovením s čl. 1 ods. 1, čl. 12 ods. 1, ods. 2 a čl. 13 ods. 4 v spojení s čl. 46 ods. 1 a ods. 2, čl. 47 ods. 3 a s čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, s čl. 6 ods. 1, s čl. 13 v spojení s čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a s čl. 47 Charty základných práv Európskej únie, konanie o kasačnej sťažnosti v tejto veci dňa 09.08.2017 prerušil.

V.

Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL.ÚS 8/2016-131 zo dňa 12. decembra 2018

24. Ústavný súd Slovenskej republiky nálezom sp. zn. PL.ÚS 8/2016-131 dňa 12. decembra 2018 rozhodol, že ustanovenie § 120 ods. 2 zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov nie je v súlade s čl. 46 ods. 1 a 2, čl. 47 ods. 3, čl. 48 ods. 2 v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 12 ods. 1 a 2 a s čl. 13 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky a s čl. 47 Charty základných práv Európskej únie. Vo zvyšnej časti návrhom nevyhovel.

VI.

Konanie pred Najvyšším súdom Slovenskej republiky po náleze Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL.ÚS 8/2016-131 zo dňa 12. decembra 2018

25. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 S. s. p.) postupom podľa § 492 S.s.p. preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch) dospel k záveru, že kasačná sťažnosť je dôvodná. Rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 455 S.s.p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke najvyššieho súdu. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 30. apríla 2019 (§ 137 ods. 2 S.s.p.).

26. V predmetnej veci bolo potrebné predostrieť, že predmetom kasačnej sťažnosti bol rozsudok krajského súdu, ktorým zamietol žalobu, ktorou sa sťažovateľ domáhal zrušenia rozhodnutia č. PPZ-HCP-P02-26-001/2016 dňa 14.01.2016, ktorým žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu Prezídia PZ Úradu hraničnej a cudzineckej polície Riaditeľstva HaCP Prešov, Oddelenia cudzineckej polície PZ Košice zo dňa 12.11.2016 č. s.: PPZ-HCP-P06-KP-1094-023/2015 v spojení s opravou zo dňa 15.03.2016, ktorá sa týka dátumu vydania, ktorý má byť správne 12.11.2015, ktorým prvostupňový správny orgán vo veci udelenia dlhodobého pobytu na území SR v zmysle § 52 ods. 1 písm. a) zákona NR SR č. 404/2011 Z.z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a rozhodol, že žiadosť žalobcu o udelenie dlhodobého pobytu na území SR zamietla v zmysle § 54 ods. 2 písm. b) Zákona o pobyte cudzincov.

27. Ústavný súd Slovenskej republiky nálezom sp. zn. PL.ÚS 8/2016-131 dňa 12. decembra 2018 rozhodol, že ustanovenie § 120 ods. 2 zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov nie je v súlade s čl. 46 ods. 1 a 2, čl. 47 ods. 3, čl. 48 ods. 2 v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 12 ods. 1 a 2 a s čl. 13 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky a s čl. 47 Charty základných práv Európskej únie.

28. Vyhlásením v zierke zákonov má nález ústavného súdu vydaný v konaní o súlade právnych predpisov okamžité právne účinky: - právne predpisy, ich časti alebo jednotlivé ustanovenia, o ktorých ústavný súd rozhodol, že nie sú v súlade s ústavou, ústavnými zákonmi, ale s medzinárodnou zmluvou,

s ktorou vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom (ďalej len „s ústavou“), strácajú svoju účinnosť, t. j. ich aplikácia sa „zastavuje“ a nemajú žiadne právne účinky.

29. Ústava v čl. 125 ods. 3 prikazuje zákonodarcovi, t. j. orgánu, ktorý vydal taký právny predpis nesúladný s ústavou, uviesť ho do šiestich mesiacov od vyhlásenia rozhodnutia ústavného súdu do súladu s ústavou, ak ide o „podzákonné právne predpisy“ [čl. 125 ods. 1 písm. b) a c) ústavy] aj s inými zákonmi a ak ide o predpisy uvedené v čl. 125 ods. 1 písm. d) ústavy, aj s nariadeniami vlády a so všeobecne záväznými právnymi predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy. „Sankciou“ za nesplnenie tejto povinnosti je strata platnosti takého právneho predpisu, jeho časti alebo jednotlivého ustanovenia po márnom uplynutí šiestich mesiacoch legislatívnej pasivity zákonodarcu (normotvorcu) od vyhlásenia nálezu v zbierke zákonov.

30. Z výroku nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL.ÚS 8/2016-131 zo dňa 12. decembra 2018 vyplýva, že podľa čl. 125 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky dňom vyhlásenia tohto nálezu v Zbierke zákonov Slovenskej republiky strácajú účinnosť ustanovenia § 120 ods. 2 zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Ak Národná rada Slovenskej republiky neuvedie tieto ustanovenia do súladu s čl. 46 ods. 1 a 2, čl. 47 ods. 3, čl. 48 ods. 2 v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 12 ods. 1 a 2 a s čl. 13 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky a s čl. 47 Charty základných práv Európskej únie, strácajú po šiestich mesiacoch od vyhlásenia tohto nálezu v Zbierke zákonov Slovenskej republiky platnosť.

31. Na tomto mieste považuje najvyšší súd za dôležité zdôrazniť, že zatiaľ čo derogačné účinky určujú, kedy prestáva byť derogovaný predpis platným, neaplikovateľnosť znamená, že všeobecné súdy nemajú aplikovať ustanovenia zákona, ktoré bolo ako protiústavné zrušené ústavným súdom, a to aj v prípade, že účinky takéhoto nálezu nastanú až v budúcnosti. Ústavný súd SR tiež judikoval, že aj keď síce k pozbaveniu platnosti derogovaného zákona dochádza s účinkom „ex nunc“, rozpor s ústavným poriadkom, ktorý bol dôvodom zrušenia zákona nastáva už v priebehu jeho platnosti.

32. Účinok „ex nunc“ nevylučuje, že práve aplikácia protiústavného právneho predpisu zo strany orgánu verejnej moci mohla viesť k zásahu do základného práva alebo slobody jednotlivca. Preto nemožno v niektorých prípadoch aplikovať právnu úpravu účinnú v relevantnom období, aj keď táto bola zrušená derogačným nálezom pre neústavnosť až následne.

33. S prihliadnutím na uvedené, možno konštatovať, že pokiaľ bol aj zákon zrušený pre rozpor s ústavným poriadkom, tak v zásade neprestáva byť vo vzťahu k právnym skutočnostiam nastaným behom jeho platnosti aplikovateľný, s výnimkou ak sa derogačný dôvod týka zásahu do ústavou garantovaných základných práv a slobôd (materiálneho jadra ústavy). Uvedené by pritom malo platiť aj vo vzťahu k výkonu práv a povinností z rozhodnutí orgánu verejnej moci vydaných na základe zrušeného právneho predpisu.

34. Všetky orgány verejnej moci vrátane sú povinné interpretovať výklad ústavných zákonov, zákonov a ďalších právnych predpisov v súlade s generálnym interpretačným princípom zakotveným v čl. 152 ods. 4 ústavy, podľa ktorého takýto výklad musí byť v súlade s ústavou.

35. Vzhľadom k tomu, že ustanovenie § 120 ods. 2 zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, podľa ktorého žalovaný postupoval, a to tým spôsobom, že neodôvodnil rozhodnutie, ktoré bolo vydané na základe ustanovenia § 54 ods. 2 písm. b) zákona o pobyte cudzincov, hoci ustanovenia ustanovenie § 120 ods. 2 zákona o pobyte cudzincov účinnom v čase vydania rozhodnutia žalovaným odôvodnenie takéto rozhodnutia nevyžadovalo, predmetné ustanovenie stratilo účinnosť dňom zverejnenia Nálezu Ústavného súdu SR PL.ÚS 8/2016-131 zo dňa 12. decembra 2018 v zbierke zákonov, preto bolo potrebné rozsudok krajského súdu zmeniť tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

36. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný vychádzajúc z uvedeného dospel k záveru, že preskúmané rozhodnutie správneho orgánu nie je v súlade so zákonom, a keďže súd prvého stupňa žalobu zamietol, odvolací súd dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu je potrebné podľa § 462 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z.z. (SSP) zmeniť a rozhodnutie žalovaného je potrebné zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

37. O trovách konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky tak, že sťažovateľovi, ktorý mal úspech vo veci podľa § 467 ods. 1 a 2 S.s.p. v spojení s § 167 ods. 1 S.s.p. tak, že v konaní úspešnému žalobcovi priznal ich náhradu.

38. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok n i e j e prípustný.